

Zmierzony, przewieszony
do terenu skamienia.

1457 47/5

1. Obiekt

Chałupa

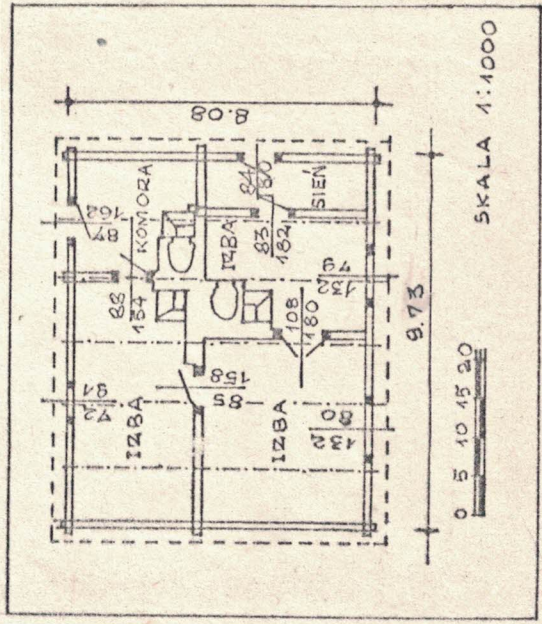
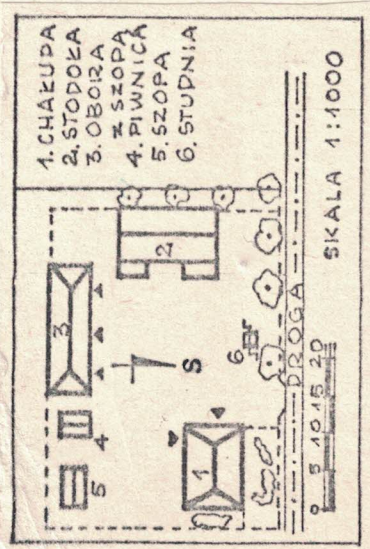
2. Czas powstania

1860 r.

3. Miejscowość

ZŁOTNIKI

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres

ZŁOTNIKI nr 77 / d. nr 68/

5. Przynależność administracyjna

województwo kieleckie

gmina Małogoszcz

6. Poprzednie nazwy miejscowości

J.W.

7. Przynależność administracyjna przed 1.VI.1975

województwo kieleckie

powiat jędrzejowski

8. Właściciel i jego adres

Bolesław Chabior

Złotniki nr 77

gm. Małogoszcz, woj. kieleckie

9. Użytkownik i jego adres

J.W.

10. Rejestr zabytków

autor zdjęć

data wykonania

S. Machała, 1974 r. PP PKZ O/Kielce

miejsce przechowywania negatywów

Nr

data

Chałupa została wzniesiona w 1860 roku. /Data budowy wyryta jest na środkowym tragarzu w dużej izbie/. Obok daty znajdują się litery: "IAM", które znaczą inicjały fundatorów obiektu - Ignacego i Agnieszki Marciszewskich. Ignacy Marciszewski był kowalem i prawdopodobnie zamieszkał w Złotnikach dopiero w 1860 roku. Świadczą o tym dane z akt archiwalnych z lat 1823-1860, gdzie wymienia się wszystkich właścicieli wsi Złotniki. Nie występuje w nich nazwisko Marciszewski. Nie ówi się też o istnieniu kuźni i kowala. Natomiast aktach z 1860 roku, wspomniane jest o powstaniu owej osady i to właśnie kowalskiej.

Pierwotnie chałupa składała się z czterech pomieszczeń: sieni i dużej izby umieszczonych na jej osi oraz komory i małej izby usytuowanych w drugiej osi. W latach pięćdziesiątych obecnego stulecia wyburzono ścianę działową między sienią a izbą i wykonano trzy pomieszczenia: małą sionkę, kuchnię i pokój. W 1920 roku dokonano wymiany okien - powiększono otwory okienne i zmieniono wiatery. W ścianie południowej węgarrowa konstrukcja została zastąpiona konstrukcją żatkową. W elekcji południowej zlikwidowano także drzwi do sieni, wykonując je w ścianie wschodniej w miejscu kama. Około 1950 roku w kuchni i pokoju została wykonana drewniana podłoga - w miejscu polepy. ównież w latach pięćdziesiątych obecnego stulecia przebudowane były także urządzenia ogniowe dużej izbie.

Chałupa jest jednym z najstarszych budynków wsi, o nietypowym dla regionu jędrzejowskiego wnętrzu. Rozplanowanie wnętrza. -----
 rzypisy: 1. Akta dotyczące wsi Złotniki, WAP Radom
 ygn.: 4745, 4746, 1060-69.

ZDP "Operat kolonialnego urzędzenia dóbr sup-
 rymowanych wsi Złotniki w Guberni radomskiej",
 AP Radom, sygn. 2004.

Chałupa wchodzi w skład zagrody nr 77, składającej się z obiektu mieszkalnego, stodoły, obory, piwnicy i szopy. Usytuowana jest kalenic do drogi. W obrębie zagrody znajduje się także studnia. Siedlisko ogrodzone jest płotem sztachetowym. Przed domem od strony południowej, znajduje się ogródek warzywno-kwiatowy. Na terenie zagrody rosną drzewa/lipy, śliwy, topole/ i krzewy/bez/.

Chałupa reprezentuje typ dwutraktowy, wąskofrontowy. Składa się z pięciu pomieszczeń: sieni, komory i trzech izb. Posadowienie - przycieś spoczywa bezpośrednio na ziemi, jedynie od strony południowo-wschodniej położona jest podmurówka z kamieni pnych na zaprawie wapiennej. Ściany wykonane są z sosnowych belek, lekko obciosanych z obu stron. Węglowane są na nakładkę dwustronną prostą, z ostatkami. Ściany obustronnie pobielone są wapnem. Otwory okienne znajdujące się w izbie mniejszej i większej umieszczone są w żatkach, natomiast okno w kuchni osadzone jest w węgarrowach. Okna w ścianie frontowej posiadają po trzy kwatery. W ścianie północnej okno składa się z dwóch kwater o sześciu szybkach. Światło utworów okiennych wynosi: 72-140 cm x 100-104 cm. Otwory drzwiowe/ o świetle: 80-114 cm x 160-190 cm/ osadzone są w węgarrowach. Wszystkie otwory drzwiowe, za wyjątkiem drzwi dwuskrzydłowych płycinowych wiódących z kuchni do dużej izby, zaopatrzone są w taflę spagowę. Podłoga wykonana jest z desek przybitych do legarów i znajduje się tylko w kuchni i dużej izbie. Natomiast w sieni, komorze i małej izbie zachowana się gliniana polepa. Powąza sporządzona jest z desek, wspartych na tragarzach i ostatnich belkach ścian działowych. Nad sienią i komorą deski poważy ułożone są na styk, natomiast nad pozostałymi pomieszczeniami na wpust i wypust. Dach czterospadowy o konstrukcji krokwio-płatwiowej, posyty jest żytnią słomą. Belki płatwiowe są cała kowicie wysunięte za pion zrębu. Urządzenia ogniowe w kuchni składają się z kaflowego trzonu kuchennego, kapy i pieca ogrzewczego. W małej izbie znajdują się dawne urządzenia ogniowe, składające się z trzonu kuchennego, kapy oraz pieca ogrzewczego. Sporządzone są z kamienia wiązanej gliną. W komorze urządzenia ogniowe składają się z trzonu do gotowania oraz trzonu piekarskiego.

14. Kubatura 202 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 78 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne mieszkalne	17. Użytkowanie obecne Budynek niezamieszkały, kupiony do Muzeum Wsi Kieleckiej
------------------------------------	--	---	---

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Przyciesie częściowo zagłębione w ziemi, są zawilgocone i zagrzybione. Ściany w elewacji wschodniej i południowej zniszczone w niewielkim stopniu, natomiast belki ściany zachodniej i północnej są zawilgocone i zagrzybione. Elementy drzwiowe tylko częściowo porażone przez owady. Największe zniszczenie wykazują drzwi z podwórza do kłomory. Powłoka w południowej części budynku zniszczona jest w niewielkim stopniu, natomiast w części północnej elementy powały są zagrzybione i zawilgocone. Elementy konstrukcji dachu/krokwie i jętki/są nieznacznie porażone przez owady i zawilgocone.

20. Najbliższe postulaty konserwatorskie
Zabezpieczyć północną część budynku, która znajduje się w najgorszym stanie technicznym.

Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

I. Pieczul, Zabytkowa chałupa chłopska z 1860 roku w Złotnikach pow. jędrzejowski, Kielce 1974.
/Arch. PP PKZ O/Kielce/.

Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Negatywy 6 x 6 cm, nr: 4773, 4779.
Pracownia Fotograficzna PP PKZ O/Kielce

24. Uwagi różne

Z uwagi na typ rozplanowania wnętrza, obiekt złotnicki reprezentować będzie budownictwo powiatu jędrzejowskiego w Muzeum Wsi Kieleckiej.

25. Wypełnił

Edward Traczyński
V/1980 r.

26. Sprawdził

Załącznik: wkładka do karty.